

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Politikai helyzet.

Az obstruáló ellenzék követeléseinek és makacs vonakodásának attól, hogy ki nem fejezett ambícióit és kívánatait a haza javának alárendelje, vagy a békealkudozások teljes meghiusulta lesz a következménye, vagy elfajulásukban ezek a hosszas tárgyalások szinte vészesekké válnak az országra. Mert mind világosabban kitetszik, hogy az ellenzéknek nem annyira a parlamentarizmusnak nagy hangon hirdetett elvei fekszenek a szívében, többé nem is báró Bánffy miniszterelnök személyes áldozata, mint inkább a szabadelvű párt széttöbbségének és megsemmisítésének.

E mellett arról megfeledkeznek ezek az urak, a kik ezt a titkos tervet oly szépen kifőzték, hogy Magyarország és a monarchia nag hatalmi állása érdekében a szabadelvűpárt széttöbbségéről szó sem lehet és hogy ez a nézet nemesak a korona szilárd meggyőződése, hanem az egész magyar nemzeté is, mely tényezők az egyesült ellenzék bünnös ötleitében a nemzetiségek előmozdítását és romboló és koalíciós pártok gondolatát látják testté és vérré válni.

Ausztria élő példája lebeg szemeink előtt és a korona azokból az összehasonlításokból merítette meggyőződését, melyeket az osztrák és a magyar viszonyok közt tennie alkalma volt. Ausztriában a nemzetiségek bemenetet találtak a parlamentbe s féltelenségükkel nemesak a belső békét ásták alá, hanem az osztrák magyar monarchia tekintélyét is a külföld előtt. Magyarországon azonban a szabadelvű párt mindenkor a monarchia és a dinasztia kipróbált támaszának bizonyult. Ezek az érdekek forognak a kezükben, hogy a béketárgyalások alkalmával vagy megerősítetnek, vagy aláásatnak, a szerint, a mint a kompromisszum a szabadelvű párt további fennállása ellen irányul, vagy nem.

Az ellenzék a választási törvény kiterjesztésével a nemzetiségeknek akarja az utat egyengetni a parlamentbe egyuttal megmutatja nekik, hogy egy maroknyi féltelen elem mint képes a parlamentarizmust megsemmisíteni, az alkotmányt érvényen kívül helyezni és törvény nélkül való állapotokat előidézni. Szükségtelen külön hangsúlyozni, hogy a Magyarországon élő nemzetiségek 20—30 elszánt képviselője elég lenne arra, hogy itt mindent fenekestől felfordítsanak s hogy abban a pillanatban, melyben Magyarországon a koalíciós pártok kezükbe veszik a kormányt, ugyanolyan állapo-

tok fognak uralkodni, minőket az egész monarchia kárára Ausztriában tapasztaltunk. Magyarország nemzeti állam rangjáról nemzetiségi államá fokoztatnák le s ennek első sorban a monarchia nag hatalmi állásának megrendülése lenne a következménye. Ha az államfentartó elem Magyarországon is ellenzékbe kényszerítetnék a koalíciós pártok ellen ez bizony nyal a magyar államiség elbukását jelentené.

E meggyőződés elől nem zárkozhatnak el a magyar politika mai vezetői s ezt a meggyőződést ápolja a korona is, melynek első sorban a magyar elem e kétségtelen prepotenciája kell hogy képezze gondoskodása tárgyát s amely a rendelkezésre álló minden hatalommal el fogja távolítani ezt a veszedelmet Magyarországtól és a monarchiától. A szabadelvű pártot nem szabad s nem is fogják szétrobotantani; e pártnak tömör és döntő tömegnek kell maradnia, mely képes szembe szállni minden veszedelemmel, mely az országot a nemzetiségek részéről fenyegeti. A többség nem fog, mert nem akar széthullani s mert egyetlen kezessége az az igazán nemzeti politikának.

Mert, ha egyszer nem egy erős és homogén többség vezeti az ország ügyeit, akkor joggal várhatják a nemzetiségek, hogy az ő idejük elérkezett, mikor részt üthetnek a magyar nemzeti államon és a magyar alkotmányon. És akkor tekintetbe kell venni, hogy ha a szabadelvű párt kénytelen lenne ellenzékbe menni, ennek Magyarországon is fajharcnak kellene a következményének lenni és ez olyan bomlás lenne, mely a monarchia további gyöngítését vonná maga után. Hogy itt is, odaát is bomló állapotok uralkodjanak, annak semmi körülmények közt sem szabad megtörténnie és miután az ellenzéki feltételek mégis ily állapotok előidézéseire céloznak vagy a feltételeket kell megváltoztatni, vagy pedig a tárgyalásoknak nem szabad eredménnyel, kompromisszummal végződnie.

A borhamisítások ellen.

A mesterséges borok eltűntetéséről szóló törvény végrehajtását, Darányi földművelésügyi miniszter kezdeményezésére, végre teljes erővel vette a kormány kezébe. Ennek folytán a borhamisítók ellen, kik a magyar bor régi jó hírnevét már csaknem teljesen tönkre tették, s ezzel a bortermelőknek milliókra menő károkat okoztak, néhány hónap óta országgszerte oly erőteljes akció indult meg, hogy ez a hamisítók közt valóságos konsternációt keltett.

A borhamisítók természetesen féltve a bőrüket, mindent elkövetnek, hogy a bortörvény erőteljes végrehajtását megakadályozzák, sőt igyekeznek

kézrel foghatólag oda írni, hogy az egész bortörvény hatályon kívül helyezessék, s ők ismét teljesen szabadon folytathassák üzlelmüket. E célból a legigazságtalanabb támadásokat intézik a kormány és különösen a földművelésügyi miniszter ellen, s azt akarják elhitetni a közönséggel, hogy a törvény végrehajtása csak a borkereskedők zaklatására és üldözésére való és általában a borkereskedés tönkretételére irányul, s azzal ijesztgetik a termelőket, hogy akkor majd nem fogják tudni eladni boraikat. Aligha fog azonban sikerülni bárkit is tévútra vezetni, mert mindenki tisztában van azzal, hogy a bortörvény szigorú végrehajtására és a borhamisítások megszüntetésére égő szükség van.

Sőt a borhamisítók újabb időben annyira mernek menni, hogy egyesek a termelőket gyanúsítják azzal, hogy azok vizezik boraikat.

Természetes dolog, hogy a bort vizezni, vagy általában mesterséges bort készíteni, egyaránt tilos mind a termelőnek, mind a kereskedőnek, s akár az egyik, akár a másik teszi ezt, mindenesetre büntetendő, mert a borhamisítók mesterségének, a mely mellett sem a becsületes termelő, sem a becsületes kereskedő nem boldogulhat s a mi miatt a fogyasztó közönség nem juthat egészséges tiszta borhoz, kérelmelhetlen erővel és szigorral véget kell vetni.

Ellenben a tisztességes szőlőgazdának s a tisztességes borkereskedőnek nincs oka félni a bortörvény bármily szigorú végrehajtásától sem. Sőt ezeknek érdekei éppen a törvény erőteljes végrehajtását és a hamisítók szigorú megbüntetését kívánják.

Másrészt azonban természetes, hogy senkinek a nevét nem szabad ok nélkül meghurcolni s a vezetésképen a kihágási eljárást bárki ellen, csak alapos gyanu, vagy teljesen megbízható feljelentés eseteiben szabad megindítani. E tekintetben tehát a hatóságoknak mindig tapintatosan óvatosságnak kell eljárniuk s magától értetődik, hogy a vizsgálat befejezése és jogerős meghozatala előtt a gyanúsított egyének nevei nyilvánosságra hozni s őket így pellengére állítani nem szabad. A kire azonban a hamisítás ténye bizonyul, azt azután le kell leplezni a nyilvánosság előtt is, akár termelő az illető, akár kereskedő, hogy a közönség vele szemben óvatosságra intessék.

Ezeknek szigorú szem előtt tartásával, a bortörvény végrehajtását jövőre is teljes erővel kell folytatni, s attól visszaradni sem a kormánynak, sem a hatóságoknak nem szabad, mert azt a tisztességes bortermelő, a tisztességes borkereskedő s a fogyasztó közönség érdekei, — melyek közt tekintetben ellentét nem is képzelhető, — egyaránt megkövetelik.

Rudolf kórház igazgatóságának jelentése.

(Folytatás.)

Örömmel jelenthetem, hogy betegforgalmunk múlt évben ismét emelkedést mutatott. Az 1897. évben volt 600 betegünk, a múlt évben pedig volt 623, tehát a szaporodás 23. Ezen adatokból azon következtetést vonhatjuk le, hogy intézetünk népszerűsége a közeli s távolabbi vidékeken évről-évre fejlődik s nekünk egyáltalában nincs okunk a felett aggódni, hogy a szerfelett olcsó napi ellátási díj mellett is magunkat fenn nem tarthatjuk. A múlt év folyamán kórházunkban ápolott 623 beteg összesen 12884 ápolási napot vett igénybe. Ezen eredmény is megnyug-

tató lehet ránk nézve, mert az ország különböző részeiből évenként hozzánk beérkező kórházi jelentésekből arról győződhetünk meg, hogy olyan nagyobb szabású kórházakban sincs nagyobb betegforgalom, melyek egy nagy megyében egyedül állanak s minden korlátozás és kivétel nélkül minden beteget felvehetnek. Szóval a mi kórházunk egy szerény magán intézmény ugyan, de e nemből bizonyára az ország egyik legjobb kórháza s közegészségügyünket kitűnően szolgálja.

A mi a gyógyköltségeket illeti, a következőket jelenthetem. Az 1897. év végén hátralék volt 8445 korona. A múlt év folyamán 12884 ápolási nap után felmerült 12884 korona, összesen 21329 korona. Ebből a múlt év folyamán pénztárunkba befolyt 13438 korona. Hátralék 7891 korona. Ezen hátralék egy része folyó évben már befolyt, a legnagyobb rész az államkincstár és betegsegélyező részéről biztosan meg fog téríteni s így a hátralék vajmi kevés. Ennek felhajtása iránt is a szükséges lépések megvannak téve.

Itt meg kell említenem, hogy postakönyvünk tanúsága szerint múlt évben 163 esetben vettük igénybe a különböző közigazgatási hatóságok segítségét s mindennapi érintkezéseinknél mindenkor a legnagyobb előzékenységet tapasztaltam. Kedves kötelességemnek ismerem tehát a tisztelt közgyűlés előtt ajánlatba hozni, hogy megyénk érdeműs alispánja nagyságos Gábor Péter urnak, Cseh Gyula kézdijárási, Hollaki Attila orbai járási főszolgabíró, Morvay Endre, Deák Sámuel és Devény Ferenc szolgabíró urnaknak s végül K. Vásárhely város polgármestere Bartók Károly urnak és a városi tanácsnak mondjon a tisztelt közgyűlés a tapasztalt jókért halás köszönetet.

A múlt év folyamán kapott segélyekről és adományokról a következőket jelenthetem.

Itt első sorban a veres kereszt egyesületet, a mi legfőbb jótévként kell megemlítenem, kinek égise alatt kezdette meg kórházunk pályafutását, ki kezdettől fogva nemcsak jól képzett ápolónőkkel látta el, hanem évenként jelentékeny pénzösszegekkel segélyezte intézetünket. Múlt évben is megkaptuk a veres kereszt egyesület központi igazgatóságától a rendes 200 frtnyi segélyt s a tagdíj járulékok miunket illető hányadát 56 frt 75 kr. összegben. Igen sajnálom t. közgyűlés, hogy határozott számban nem mutathatom ki azon segélyösszeget, melyben évek hosszú során a veres kereszt egyesülettel részesültünk, de tán nem esalódom, ha ezt körülbelül 13—14 ezer frtra becsülöm és ezzel szemben mi nem adunk egyebet, mint azt, hogy kórházunkban háboru esetre 30—50 ágyat biztosítottunk a beteg harcosok részére és egyszersmind azon erkölcsi kötelességet vállaltuk magunkra, hogy a veres kereszt egyleteket úgy városunkban, mint vidéken lehetőleg fentartjuk s a szép eszmének minél több párhiveket szerezzünk. Hogy mit tett ezért évek során a mi nemes elnök-bárónök, ki minden kötelességet legjobban érez és minden kötelességet leghívebben teljesíti — csak azok tudják, kik az ő emberfeletti küzdelmeinek kisebb-nagyobb mértékben részesei valának s ha az eredmény ma sem áll arányban a nagy munkálkodással, az csak azon körülménynek betudható, hogy közönségünk a közjótékonyág által tulságosan igénybe van véve. Kórházunk további fejlődése elég közeli cél, hogy azért kiki a maga csekély áldozatait meghozni ne sajnálja azért én ezuttal sem mulasztom el a legmelegebben ajánlani a veres kereszt egyesület ügyét szíves jóindulatukba. Manapság Magyarországon kevés olyan humán eszme van, mely oly nagy mértékben megérdemelné a közönség támogatását, mint a veres kereszt egylete, s egy sincs, melynek intézetünk oly sokat köszönhet.

Jelenthetem, hogy múlt évben is megkaptuk a körorvosi illetményekből a szokásos hányadot, de ezuttal redukált összegben, azaz 13 frt 82 krban. Ezen összeget is hozzácsatoltuk Háromszékvármegye alapítványához, mely múlt év végén összesen 1907 frt 95 krt tett ki. Megyénk törvényhatósága, mely oly szépen, oly nagylelkűen gondoskodik humán intézeteinkről s oly sokféle alakban érezteti az ő jótékonyágát, teljesen méltó arra, hogy ezen újabb adományát is vegyük halás szívvel tudomásul s mondjunk érte köszönetet.

A mi nemes elnök-bárónök alapítványa az ő szokásos kisebb nagyobb adományaival szaporodva

a múlt év végén 2028 frt 17 kr. tett ki. A ki életének nemcsak minden pillanatát, hanem pénzét is ily nagylelkűen áldozza a szép ügynek, mindenkinél érdemesebb, hogy hálával és tisztelettel emlékezzünk meg róla.

(Folytatása következik.)

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

Sepsi-Szentgyörgy, február 7.

A bizottság ülését Potsa József v. b. t. tanácsos, főispán megnyitván, bejelentette, hogy Nemes János gróf és dr. Székely György országgyűlési képviselő távolmaradásukat bejelentették.

Alispánt betegsége miatt Szentiványi Miklós vármegyei főjegyző helyettesíti.

A szakelődők havi jelentéseit a következőkben ismertetjük:

Közigazgatás.

Szentiványi Miklós, vármegyei főjegyző jelentése szerint a vármegyei tisztikar teljes létszámba volt.

Dr. Szini Gyula járási orvos 6 napi, Szentiványi Dénes árvaszéki hivatalszolga 3 napi és Barthos József levéltárnok 4 napi szabadságidőt élveztek.

Iktatóra érkezett 2624 drb.

Egy éves utlevél kieszközöltetett 126 drb.

15 napos utazási igazolvány kiadatott 232 drb.

A vármegyei pénztár megvizsgáltatván, rendben találtatott.

A közrend és esendháborításért, valamint az éjjeli őrség elhanyagolásáért bejelentett egyének részben elzárással, részben pénzbírsággal voltak büntetve.

Gyámügyek.

Séra Tamás, árvaszéki elnök előadta, hogy 1898. december végén az árvák létszáma volt 12516, 1899. január havában gyámság alá helyezett 66, összesen 12582 személy. Ebből felszabadult: teljkorúság által 13, nagykorúsítás által 7, férjhezmenetel által 3, halálozás által 1, együtt 24 személy. Január végén gyámság alatt maradt 12558 személy. 1898. december végén gondnokság alatt volt 719, 1899. január havában gondnokság alá helyezett 15, összesen 734 személy. Ebből felszabadulás nem történt.

A háromszékvármegyei összesített gyámpénztárról leadott forgalmi kimutatás a következőket tartalmazza:

Kézpénz áthozatal 1898. évről 7839 frt 2 kr. Ehez bevételtet árvák javára az árvaszék beutalásai által 4588 frt 60 kr. Adósoktól tökeviszafizetésekből 1095 frt, kamatokból 2590 frt 13 kr. Együtt 8273 frt 74 kr. Összesen bevételtet 16112 frt 76 kr.

Ebből kiadatott: 24 árva kielégítésére tőkében 5285 frt 85 kr. árvák részére ellátásul 649 frt 33 kr, kikölesztetett a takarékpénztárba helyezett 3500 frttal 7500 frt, együtt 13435 frt 18 kr, melyet a bevételből levonva 2677 frt 58 kr kézpénz jött át február hóra.

A kölesönkérés inkább s.-szent-györgyi házbirtokosok által történt, melyek teljesítettek. Azonban még 8000 forintot felüli összeg vár elhelyezésre, mely a felmondott régi kölesönök miatt még szaporodni fog.

Magán kötelezvényekben az 1898. évről áthozatott 280070 frt, 1899. január havában kikölesztetett 7500 frt, összesen 287.570 frt. Ebből kiadatott tőke törlesztések által 1095 frt, február hóra áthozatott 286475 frt.

Az ügyforgalmat illetőleg 1898. évről elintézetlen áthozatott 175, ehez 1899. január havában iktatóra érkezett 1191, összesen 1366 ügyszám. Ebből elintéztetett: 962 drb. Február hóra elintézetlen áthozatott 404 drb.

A pénztár vizsgálatokra vonatkozólag 1883. évi július 14-én 37169. sz. a., valamint 1885. szeptember 30-án 41217. sz. a. kiadott belügyminiszteri rendeleteknek szigorú pontossággal s minden kétséget kizáró alapoossággal teljesítése, a pénztárvizsgálatokról szerkesztendő jegyzőkönyvek hiteles másolatainak 8 nap alatt alispán által a belügyminisz-

teriumhoz felterjesztése, az alispán által teljesítendő havi és árvaszéki elnök részéről fogantatosítandó időszaki pénztár-vizsgálatok jegyzőkönyveinek pedig a közigazgatási bizottsághoz teendő havi jelentések kapesán bemutatása iránt m. kir. belügyminiszter ur 6 nagyméltóságának 1898. december hó 19-én 86456/II. sz. a. kelt rendelete idei 2053. sz. a. alispáni intézkedéssel az árvaszéknek is megküldetett.

Ezen intézkedés ujtást nem tartalmaz az árvaszéki elnök teendőire nézve: mert a gyámpénztár véletlen vizsgálata legközelebb 1898. augusztus 4-én fejeztetett be 3 napi rovacsolás után és arról a közigazgatási bizottsághoz 1898. augusztus 9-én részletes jelentés is tétetett, mely jelentés tudomásul lett véve. Azóta az alispán ur által tartott havi pénztári vizsgálatok alkalmával a gyámpénztár is megvizsgáltatott és ezekről jövőre a t. alispán ur fog havi jelentésében megemlíkezni, míg az árvaszéki elnök csak a részéről külön tartandó véletlen vizsgálatokról felvett jegyzőkönyvet fogja bemutatni.

(Vége következik.)

Jámbor Están egyházi levele a szerkesztőhöz.

— 146 —

Téns Szerkesztő Ur!

Nagy az harc háboru az magos politikában; az veres tollasok elevenyen meg akarják enni az téns guberniumot, de minek utánna látták, hogy egy küsnég nagyceska a falat s félni lehessen, hogy az torkikon akad, hajlanók megbékélni. Van vaj négy hete, hogy erről foly mindétig az diskurz. Persze, hogy ojjan az a béke, mint az higrá fött puliszka, akárhogy taszigálják es vissza a lapittóra, itt es, ott es lefoly róla. Négy hét óta egyebet sem cselekesznek az politikai békesség csinálók, hogy az béke-haboresot a lapittóra visszataszigálják. Ha ma asztot írják az ujságlapok, hogy az „béke a rendes mederbe terelődött” másnap az ellenzéki honapáknak esmég sikerül ama bizonyos kákán az esomót megtanálni s esmég csak ott vagyunk, a hol a mádi zsidó. Négy hetek alatt még az én drága Petronellámot es ki lehetne békíteni, de az veres tollasok még nálánál es hunezutabbak. Ők asztot kívánnák, hogy üssék agyon a kormány-pártot s akkor oszténgad megbékülnek vele, de erre mán a legeslegbékességesebb mameluk sem hajlandó. Azét tehátan az békescsinálás tovább dühöng s hogy lesz-e ennek valaha vége, az mindentudó Mórész zsidó sem tudná megmondani. Hanem azét ninesen baj, az ország ezét ugyan ki nem fordul a sarkából. Az nimet mintára készült s aszt es mondgyák — bécsi pénzen kitartott obstrukció csinálhattya az maga haza bódogító munkáját, de az magyar nemzet ojjan hideg megvotésval nézi mindzot, mint akár kántor komám egy korsó hideg vizet. Az veres tollas erőlködés ojjan, mint az liba lebzelése, mejikben ninesen semmi jószágos cselekedet, s csak az idegen nyelvezetű embereknek vagyon haszna benne, met megtanítja őket, hogy miképpen kelljen eszt az hazát töllünk elveoni, de csak úgy, ha lehet. Persze ebből nem léssen gáliczko, de egy küs zakatolás még es lehet. De ha majd kiüt az baj, ehisen az veres tollasok sehol sem lesznek.

A legnagyobb baj pedéglen az dologban az, hogy a mint sejtem következtetni nem léssen új követ választás, pedig jézus ucese egy küs a'kotmányos italos nem ártana az honhazafiuj torkoknak. Az jámbor mameluknak maji napság ugy es sok keserűséget kell elnyelni.

Egyébaránt maradtam

Kárbahágó, 1899. január 23.

tiszteletvel és becsületvel
Jámbor Están,
egyházi és harangkezelő.

Színház.

Szegény színészeink szánandó helyzetben vannak. Egymás után mutatják be a legjobb, a leg-

szenzációsabb ujdonságokat s közönségünk még sem pártfogolja őket. Nap nap után, ugyszólván üres, padok előtt játszanak.

Szerdán a drámai irodalom egyik legujabb, hatásos darabját, a „Becstelének”-et kellett volna bemutatni, de oly ijesztően kevés számú közönség volt jelen, hogy az előadást nem tartották meg.

Csütörtökön a népszínművek egyik remekét, az örök szépségű „Vereshajt” adták. Ennek az előadásnak különösen az kölcsönzött érdekességet, hogy a helybeli műkedvelő egyesület 7 tagja, nevezetesen Medgyaszay Anna, Megdyaszay Emilia, Lakatos Róza, Szalai Jolán, Kovács Lázár, Kiss Lajos és Rákossy Béla is szerepeltek benne s hogy a jövedelem egy része a Gábor Áron-szobor alapját gadagitotta. A műkedvelőknek ez a föllépése bátorságra és önértetre vall s ezen körülmény, valamint szép ruházatuk méltán megérdemli a dicsőítet. A közönség, mely legnagyobb részben a közreműködők rokonságából került ki, a műkedvelők minden jelenetét zajos tetszéssel fogadta, sőt már kilépésük alkalmával is előlegezett nekik a tapsból. És a milyen bőkezű volt ezekkel szemben, ép oly fukarul bánt a színészekkel, pedig F. Barts Aranka szépen, érzelmesen játszotta a vereshaju szerepét s élnékségével, otthonosságával ugyancsak kimagaslott a többiek közül. Sajó Géza (Férke) tehetséges ember s jól játszotta szerepét. Mindkettőnek énekszámai pompásak voltak. Sándori (Keszeg Mihály) szintén helyt állt. A műkedvelők közül mindenestre legtehetségesebb Kiss Lajos. Értelmesen játszott Andráss szerepében. Kovács Lázár (Bálint) elejtette szerepét s Rákossy Béla sem tudta jóízű s a darab egyik legkedvesebb szerepének (Veréb Jankó) szépségeit kellően kidomborítani, érvényre juttatni. A tehetség halvány szikráját azonban nem lehet tőle megtagadni.

Rokonszenves volt Medgyaszay Anna, mint Boglár Agnes, de nem tudja kifejezni érzelmeit. Nagyon tetszett Medgyaszay Anna éneke.

Pénteken a Varney-féle jeles zenéjű a Tiszturak a zárdában című operettét adták. A legjobb volt F. Barts Aranka (Simonette), Sajó Géza (Narcis de Boisanc) és Lorándi Tivadar (Coturan de Solans). Élénken, temperamentumosan s jókedvűen játszottak. Különösen Barts Arankának volt irigylésre méltó, aranyos kedve. Az ének-számok jók voltak és a kar is megállotta helyét.

Sajó Gézának kár volt dicséretes játékát azzal a tisztasággal sem valami nagy barátságban élő párnával elrontani. Neki nincs szüksége arra, hogy ilyen izléstelen komédiával keresse hatását.

Szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden a táncmulatságok miatt nem lesznek színi előadások. Ugy halljuk, hogy e napokon Kovácsnán fog játszani társulatunk.

Meghívó.

A kézdi-vásárhelyi takarékpénztár

XXVI-ik évi

rendes közgyűlését saját helyiségében 1899. évi február hó 26-án, délután 2 órakor tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 23. §-a értelmében.
 2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet működéséről.
 3. A felügyelő bizottság jelentése.
 4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés és ezzel kapcsolatosan az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
 5. Igazgatósági javaslat az 1894. február hó 18-án fűrdő és építési alap ezimen megszavazott összeg után az 5 százalékos kamatozás törlése.
 6. Indítványok az alapszabály 16. §-sa értelmében.
- A fennirt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelemztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabály 17. §-a értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által — kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolhatja szavazati jogát és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét, részvényeivel együtt, a pénztárnál elismervény mellett letenni. Kézdivásárhelyt, 1899. február 8-án.

2)

Az igazgatóság.

Tanügy.

Az „Eötvös-alap” ösztöndíjaira és segélyösszegeire vonatkozó pályázati hirdetésből.

A „Magyarországi tanítók Eötvös-alapját” gyűjtő és kezelő országos bizottság” néhány száz forint és több ötven forintos ösztöndíjra s több ötven forintos segélyre pályázatot hirdet. Az ezen ösztöndíjak és segélyösszegek elnyerése céljából az „Eötvös-alap orsz. tanító egyesület elnökségéhez” intézendő folyamodványukat az illetőknek Lakits Vendele egyesületi titkár urhoz (Budapest, Érsek-utca 4.) kell legkésőbb f. é. július hó 10-ig beküldeniök. Később érkező kérvények csak kivételes esetekben vehetők figyelembe.

A néhány száz és több ötven forintos ösztöndíjért csak azok a tanulók folyamodhatnak, kik a polgári iskolák vagy középtanodák 4-ik osztályát már az 1897/98-ik évben avagy régebben jó sikerrel elvégezték és jelenleg a polgári iskolák vagy a középtanodák magasabb osztályaiban tanulnak avagy a tanítóképző intézeteket, akadémiákat vagy pedig az egyetemeket látogatják. A pályázatból az itt fel nem sorolt, olyan tanintézetekben tanuló ifjak és leányok sem zártnak ki, amelyek tanulóiktól a fölvételnél megkövetelik, hogy a középtanodák vagy polgári iskolák négy alsó osztályaiból bizonyítványokat mutassanak fel. Az „Eötvös-alap” ösztöndíjaiért csak azoknak a kisdödvőknak, nép- és polgári iskolai tanítóknak és tanítónőknek, tanítóképző-intézeti tanároknak tanfelügyelőségi hivatalnokoknak a gyermekei folyamodhatnak, akik az „Eötvös-alap országos tanítói egyesületnek” tagjai közé felvétettek és az ezen egyesület iránt való kötelezettségeiknek rendesen eleget tettek. Az ösztöndíjért folyamodók mellékelni tartoznak: 1) az 1897/98. és az 1898/99-ik évről szóló iskolai bizonyítványokat; 2) az illetékes tanintézet tanári karának ajánlatát; 4) azon iskolai hatóságoknak vagy tanító-egyesületnek, esetleg tantestületnek az ajánlólevelét, amelyhez szüleik tartoznak, illetőleg tartoztak. Azon okmányt, amely igazolja, hogy folyamodó szülei az „Eötvös-alap országos tanítói egyesület” kötelekébe felvétettek és ezen egyesület irányában tartozó kötelezettségüknek eleget tettek, az „Eötvös-alap” pénztárosa hivatalból mellékel az egyesületi titkárhoz beküldött kérvényekhez.

Az Eötvös-alap segélyösszegeiért folyamodók kérvényüket az illetékes tanítóegyesület elnöksége vagy az illetékes egyházi vagy világi iskolai hatóság útján tartoznak az „Eötvös-alap” titkárához beküldeni. E folyamodványhoz esatolandó a) a szegénységi, illetőleg orvosi bizonyítvány, b) az illetékes tanító-egyesületnek, vagy iskolai hatóságnak ajánlólevele. Azt a bizonyítványt, amely igazolja, hogy a folyamodó eleget tett az „Eötvös-alap”-pal szemben fennálló kötelezettségének, az egyesület pénztárosa hivatalból mellékel a beküldendő kérvényhez.

Budapest, 1899. febr. 2.

Az „Eötvös-alap” gondozói.

Ujdonságok.

— Időjárásunk, úgy látszik, meghazudtolja a közmondást, hogy a farkas nem eszi meg a telet, mert bizony megette. Most már február közepén vagyunk s legfőkébb csak egy pár napi hidegre számíthatunk, mert márczius már tavaszi hónap s a magasán járó nap melege dacol a késői tél hidegével. Az ideai tél általában oly enyhe volt, minőre sem fiatal, sem öreg emberek nem emlékeznek s talán évtizedek lesznek, hogy időjárásunk hasonló esudát nem fog produkálni. A hőmérő nappal átlagban 10—11 C° fok meleget mutat, a mi kevés jég még van, erősen olvad s ha így megy, néhány nap múlva ott leszünk, hol más években márczius közepén szoktunk lenni.

— Hymen. Krizbai György kézdivásárhelyi vasuti pénztárnok f. hó 11-én kötött házasságot, Janesó Béla kézdivásárhelyi derék timár-mester bájos leányával, Janesó Róza kisasszonnyal. Áldást és boldogságot kívánunk e házassághoz!

— Sport hír. A kézdivásárhelyi koresolya egyesület végleg befejezte az időre működését. A pálya a napsugarak alatt elolvadt és már az előhaladott idő miatt többé újra nem fog kizsittetni. Az egyesület számadásait nem sokára nyilvánosan közzé teszi. — Az igazgatóság különben elhatározta, hogy azokat, kik tagsági jegyeiket kiváltották s az időjárás miatt a pályát nem használhatták, a jövő koresolya évad alatt némileg kárpótolni fogja.

— 1900 évi párisi nemzetközi kiállítás magyar osztálya iránt kielégítő érdeklődés mutatkozik iparosainknál és mezőgazdáinknál: a bejelentések kellő számban érkeznek be és már kevés terület áll rendelkezésre. A m. kir. kormánybiztosság közzé teszi, hogy a terület beosztása és az installationalis munkálatok érdekében a bejelentési íveknek f. évi február hó végéig való beküldése kívánatos és a bejelentések elfogadása ezen időn túl nehézségbe fog ütközni; figyelembe ajánljuk ezen körülményt azoknak, a kik részt venni szándékoznak, de részvételüket még nem jelentették volna be. Bejelentési ívek a kormánybiztosságnál vagy a kereskedelmi és iparkamráknál rendelkezésre állanak.

— Mulatnak a vidéken is, érteve ezalatt Kézdi-Vásárhely környékét. Egy ily mulatságon valék Szentkatolnán f. hó 5-én. A szentkatolnai szépművészeti ifjuság egy színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett, a mi elérte a siker legnagyobb fokát, egy egy buskomor férfi kedélyét is képes volt felvidítani. A tőkély legmagasabb pontján adta elő az a kedélyes kis társaság „Kósza Jutka” cz. 3 felvonásos népszínművet. Mindenekelőtt meglepő volt a színpad alakítás, a mi egy városi szintársulat alkotását felülmúlta.

De fényesebb eredményt ért el a színjáték. Minden egyes megjelenő viharos tapsra ragadta a nagyszámú intelligens közönséget, remekmű volt színjátékuk. Valóságos kiegészítője és befejezője volt a táncmulatság. Oly virágos kedv uralkodott ki-világos viradtig, a mi talán nem volt kerek megyének bérczei között. Eléggé jellemző az, hogy nem a fiatalok, hanem a cigányok fáradtak ki előbb. Körülnézve a bálteremben, úgy vettem észre, hogy mindenkinek arczából a lehető legnagyobb meglepődés sugárzott ki. E szerint úgy a magam, mint minden jelenlevő várakozását felülmúlta eme kedélyes kis mulatság. Tehát vidéken is jól lehet mulatni, csak minél többször ilyenformán, a siker soha sem fog elmaradni.

Kiadó házak.

Az özv. Kovács Áronné-féle főtéren levő ház, hozzátartozóival együtt és a törvényszékekkel szemben a Nagy Dénesné mellett levő ház Szt.-György napjától kezdve haszonbérbe kiadók.

Értekezni lehet

2) Barát Ferencznével (zonban)

Hirdetések.

Hirdetmény.

Miután üzletemet az általam megvásárolt ugynevezett „Vámházhoz” teszem át, a jelenleg üzlethelyiségekül és lakásul szolgáló épületek, melyek Kézdi-Vásárhelyt I. kerület 7—8 udvartér 55, 56 és 70 házszám alatt fekszenek s melyek összesen 5 szobát, 1 konyhát, 2 nagy műhely helyiséget, 2 színt és egy istállót foglalnak magokban, mai naptól kezdve, szabad kézből, összesen vagy épületenként külön-külön, készpénzfizetés mellett eladatnak.

Értekezni lehet e tárgyban velem

Czimbalmos Ferencz.

(11 4—?)

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, toalett-asztalok, leoszor és tengerifü matrácok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(88 85—100)

Csakis ezen védjeggyel valódi. Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a

SCHAFFER RÓZA névre.

Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni addig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb. kir. udv. és kamarai szállítónő
Bécs, I., Graben 14 által föltalált és használt szépségcsodák által sikerült.

Poudre ravissante es. és kir. kiz. szab., Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen; a bőrt vakító fehérre varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkütyüket kisimítja, a káros szépítő szerek által kitért likacsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás, fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet, anélkül, hogy szennyező hatása a bőrről eltűnnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 forint 50 krajczár.

Törvényesen védve. az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításon nagy arany éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlén, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokkötő** darabonként 1 frt 50 krért és a „Savon-ravissante” kiváló szépségcsodáknak hölgyek és urak részére, darabonként 80 krért. Valamennyi készítményem csodálatos hatású, teljes kezeséget vállalok. Számtalan elismerő és köszönő irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkreczió miatt nem közölhetők.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású toillet-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A **Ravissante crême, puder és viz** az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításon nagy arany éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlén, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokkötő** darabonként 1 frt 50 krért és a „Savon-ravissante” kiváló szépségcsodáknak hölgyek és urak részére, darabonként 80 krért. Valamennyi készítményem csodálatos hatású, teljes kezeséget vállalok. Számtalan elismerő és köszönő irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkreczió miatt nem közölhetők.

Központi raktár: Rosa Schaffer, Bécs, I., Graben 14.

(12 2—12)

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZIER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes mülappal
50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet czéja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Terveben, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünk nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolások lesznek. Képes mellékletei, történelmi térképei, a szöveg közé nyomott rajzok és írásmásolatok a Világtörténet egy olyan kicsinyített históriai muzeumot nyújtanak az olvasónak, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekről egybegyűjtött és legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értékét adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfontosabb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítványa barátja, tanácsadója, minden ur háznak ékecsége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára

rendkívül diszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hónap egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenként egy füzet fog közrebocsátatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz diszes be-kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenként 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárban.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkénti utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetéssel.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy alólírt kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Ny. Ifj. János Mózsnél K. Vásárhelyen